

Inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarneq, ilisinerit iliveqarfyllu pillugit Inatsisartut inatsisaat

Kapitali 1

Inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarneq

§ 1. Kalaallit Nunaanni imaluunniit umiarsuarni timmisartunilu tamassuma kingorna Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut mittarfinnulluunniit siulliullugu tikittuni inunngortut toqusullu, atuagarsuit pillugit malittarisassat aalajangersakkat malillugit palasimut atuagarsualerisumut nalunaarutigineqartassapput.

§ 2. Peqqinnissaqarfiup akuuffigisaanik inunngortoqarpat inunngortoqarnerata kinguinngua inunngortoq Peqqinnissaqarfiup nalunaarutigissavaa.

Imm. 2. Peqqinnissaqarfiup akuuffiginngisaanik inunngortoqarsimappat angajoqqaatut oqartusaassuseqartup imaluunniit angajoqqaatut oqartusaassuseqartut inunngortup inunngornerata kingorna kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiunneranni nalunaarutigissavaat.

Imm. 3. Imm. 2-mi nalunaaruteqarsinnaasumik nalunaaruteqartussaataasoqanngippat inuit inunngortup inoqutigiinnut ilaasut taassumaluunniit najugaqarfisai 18-it qaangerlugit ukiullit inunngortup inunngorneranit kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiunneranni nalunaarutigissavaat.

Imm. 4. Umiarsuarmi timmisartumiluunniit inunngortoqarpat imm. 1-3-mi taaneqartut najuutinngippata nalunaaruteqarsinnaanngippataluunniit umiarsuup timmisartulluunniit naalagaa Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut mittarfimmulluunniit siullertut apuutereernerup kinguinngua nalunaaruteqassaaq.

§ 3. Toqusoq, toqunerup paasineqarnerata kinguinngua Peqqinnissaqarfimmit nalunaarutigineqassaaq.

§ 4. Inunngortut toqusullu nalunaarutigineqartarnerat pillugu Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput, tassunga ilanngullugit nalunaarutip isikkussaa uppersaasiernerlu pillugit piumasaqaatit.

Kapitali 2

Ilisineq toqusullu timaanik ikuallaaneq

§ 5. Toqusup timaa ilineqassaaq ikuallanneqarluniluunniit.

§ 6. Ilisineq tamanna pillugu kapitali 3-mi malittarisassat naapertorlugit iliveqarfimmi imaluunniit iliveqarfittut akuerineqarsimasumi allami pissaq.

§ 7. Toqusup timaanik ikuallaaneq toqusut timaannik ikuallaasarfinni pissaaq, avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu tamatumunnga akuerisaasuni, taamaattoq takuuk § 37, imm. 3, imaluunniit toqusup timaanik ikuallaavinni Kalaallit Nunaata avataaniittuni, nunami pineqartumi pisortanit akuerisaasuni.

Imm. 2. Arsar qummuattaq atorlugu ilineqassapput imaluunniit siaruarterneqarsinnaallutik kapitali 3-mi tamatumunnga malittarisassat naapertorlugit. Qummuattat arsanik imaqtartut, ilineqarnissami imaluunniit siaruarterneqarnissami tungaanut taamaallaat palaseqarfimmi toqqortarineqarsinnaapput, taamaattoq takuuk imm. 3.

Imm. 3. Naalakkersuisut tamanna pillugu Biskoppi isumasioreerlugu aalajangersagaliorsinnaapput utaqqiisaasumik qummuattap palaseqarfimmi pinnani allamili toqqortarineqarsinnaanera pillugu, qummuattap nunamut ilineqarnissaata tungaanut imaluunniit arsar siaruarterneqarnissaasa tungaanut.

§ 8. Ilisinissamik toqusulluunniit timaanik ikuallaanissamik ilisisarnermut oqartussanut qinnuiviginnittoqassaaq.

Imm. 2. Toqusup aappaa imaluunniit toqusup meera 18-it sinnerlugit ukiullit imaluunniit toqusup angajoqqaavi ilaqutaasulluunniit allat tulleriinnilersorneri taaneqartut malillugit qinnuiviginnissinnaapput. Inooqatigiinneq aappariinnermut assingusoq minnerpaamik ukioq ataaseq sivisussuseqartoq sumi najugaqarnermut uppersaatikkut uppersarneqartoq aappariinnermut naligiissinneqassaaq.

Imm. 3. Ilisinissamik toqusulluunniit timaanik ikuallaanissamik kikkut qinnuiginnissinnaanersut, qanoq qinnuiginnittoqartassanersoq qinnuiginninnermullu pissutsit allat pillugit Naalakkersuisut annertunerusunik malittarisassiussapput.

§ 9. Sumiiffimmi toquffiusumi palasi atuagarsualerisoq ilisisarnermut oqartussaasuvoq.

Imm. 2. Ilisoqassanersoq toqusulluunniit timaanik ikuallaasoqassanersoq aamma palasi ilisinermi peqataassanersoq (oqaluffimmit ilisineq) imaluunniit palasi peqataatinnagu iliso-qassanersoq (oqaluffiup avataanit ilisineq) ilisisarnermi oqartussat qinnuiginnittoqarnera tun-ngavigalugu aamma §§ 10-mi 11-milu malittarisassat isiginiarlugit aalajangissavaat.

Imm. 3. Toqusup pillugu atsiorsimasumik toqusup allagartaqarnissaa ilisisarnermi oqartussat imm. 2 aalajangiinnermi qulakkiissavaat.

Imm. 4. Ilisisarnermi oqartussat aalajangiinnerannik maalaaruteqarneq aalajangiinnerup kingorna kingusinnerpaamik ullup ataatsip qaangiunnerani ilisisarnermi oqartussanut tunniunneqassaaq. Maalaaruteqarneq malinneqanngippat apeqqut ilisisarnermi oqartussat eqqartuussivimmut saqqummiutissavaat.

§ 10. Toqusup timaa ilineqassanersoq ikuallanneqassanersorluunniit aalajangiinnermi toqusup kissaatigisimasaa malinneqassaaq, takujullit § 37, imm. 3.

Imm. 2. Ilisoqassaneranik toqusulluunniit timaanik ikuallaasoqassaneranik apeqqut eqqarsaatigalugu toqusup kissateqarsimanngippat ilisinissamik toqusulluunniit timaanik ikuallaanissamik qinnuteqartup kissaataa malinneqassaaq.

§ 11. Toqusoq toqunermini Kalaallit Nunaanni Ilagiinni imaluunniit Kalaallit Nunaanni Ilagiit avataanni uppeqatigiinni ilaasortaappat tamassuma akerlia uppersarsarneqarsinnaanngippat, tamanna oqaluffimmit ilineqarnissamik kissaateqarnertut isigineqassaaq.

§ 12. § 9, imm. 2-mi pissutsit taaneqartut aalajangerneqarsimatinnagit ilisisoqassanngilaq imaluunniit toqusup timaanik ikuallaasoqassanani.

Imm. 2. Pissutsit immikkut ittut tamassuminnga tunngavilersuisinnaatitsippata imm. 1-ip saneqqunneqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput.

Kapitali 3

Ilineqarsinnaatitaaneq, qummuattamik ilisisinnaatitaaneq arsanillu siaruaassisinnaatitaaneq

§ 13. Kinaluunniit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugalik imaluunniit Kalaallit Nunaanniikkallartoq najugaqarfimmi najugarigallakkamiluunniit iliveqarfimmi ilineqarsinnaatitaavoq arsaaluunniit qummuattamut ikillugit ilineqarsinnaatitaalluni.

Imm. 2. Toqusoq taamatut kissaateqarsimappat toqusup imm. 1-imi taaneqartumiunngitsoq iliveqarfimmi allami ilineqarnissaa arsaaluunniit qummuattamut ikillugit ilineqarnissaa Biskoppip immikkut pisoqarnera akuerisinnaavaa.

Imm. 3. Kisiannili inuup Kalaallit Nunaannut immikkut atassuteqartup piffissami toqunermini Kalaallit Nunaata avataani najugaqartup Kalaallit Nunaanni Ilagiit iliveqarfianni imm. 4 naapertorlugu ilineqarnissaa arsaaluunniit qummuattamut ikillugit ilineqarnissaa Biskoppip akuerisinnaavaa. Inuk immikkut atassuteqartoq assersuutigalugu tassaavoq:

- 1) Kalaallit Nunaanni siusinnerusukkut najugaqarnikoq
- 2) Kalaallit Nunaanni najugaqartunik qanimut ilaqutaqartoq, imaluunniit
- 3) Kalaallit Nunaanni iliveqarfimmi ilineqarsimasunik angajoqqaalik, aappalik meeraqartorluunniit.

Imm. 4. Biskoppip pisuni imm. 3-mi taaneqartuni aalajangiisoqannginnerani toqusup kissaatigisimasaa kommunalbestyrelsimut aamma ilagiit sinnissaannut oqaaseqarfigisassanngorlugu saqqummiutissavaa.

§ 14. Kalaallit Nunaata Ilagiit iliveqarfiisa avataanni ilisisoqarsinnaanngilaq arsaaluunniit qummuattamut ikillugit ilisisoqaqquusaanngilaq, takujulli imm. 2.

Imm. 2. Inuit piniarnerminni ilisimasassarsiornermiluunniit assigisaanniluunniit toqusut sumiiffimmi toquffigisaminni ilineqarsinnaapput. Iliveq pitsaanerpaamik isumannaallisarneqassaaq aammalu sanningasulerlugu assigisaannilluunniit ilivertut sapinngisamik ersarissumik ilivertut ilisarnaaserneqassalluni.

Imm. 3. Inuit illoqarfiit nunaqarfillu nalinginnaasut avataanni najugaqartut sumiiffimmi ilineqarsinnaanerat arsaaluunniit qummuattamut ikillugit ilineqarsinnaanerat Biskoppip immikkut pisoqarnerani akuerisinnaavaa.

§ 15. Qummuattat toqusup timaata arsaanik imaqartut palasip ajoqilluunniit pisuni ataasiakkaani innersuussineratigut iliveqarfinni tamani ilineqarsinnaapput.

Imm. 2. Biskoppi immikkut ittutigut pisinnaatitsisinnaavoq arsat allatut pissusissamisoortumik isumagineqarsinnaasut, tamatumani aamma akuersissuteqarsinnaalluni arsat qummuattamiittut

siaruarterneqarsinnaasut Kalaallit Nunaata ilaani, taamaattoq takuuk imm. 3.

Imm. 3. Naalakkersuisut tamanna pillugu Biskoppi isumasioreerlugu malittarisassiorsinnaapput, qanoq arsanut pissuserissaartumik periaaseqartoqarsinnaanersoq pillugu, tamatumani aamma arsat qummuattamiittut Kalaallit Nunaata ilaani sumiiffimmi siaruarterneqarsinnaanersut, aammalu akuersisummik tunniussinissamut qinnuteqaammut aaqqissuussamik piumasaqaataasinnaasunut tunngatillugu.

Kapitali 4

Iliveqarfinnik pilersitsineq

§ 16. Kommunimi innuttaasunut iliveqarfinni ilerrit naammattumik inissaqarnissaat kommunalbestyrelsip isumagissavaa.

Imm. 2. Iliveqarfinnik pilersitsinissaq, aserfallatsaaliuinissaq atorunnaarsitsinissalu taakkununngalu aningaasartuutit akilernissaat kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa, takujulli § 19.

Imm. 3. Kalaallit Nunaata avataani kalaallinut immikkut ilerrit inissaat Biskoppimit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aningaasalersorneqartut aquneqartullu pilersinnissaannik, aserfallatsaaliornissaannik atorunnaarsinnissaannillu Biskoppi isumaqatigiissusiorsinnaavoq.

Imm. 4. Ilerrit inissaat allat taamaallaat Naalakkersuisut akuersinerisigut pilersinneqarsinnaapput.

§ 17. Iliveqarfiit pillugit apeqqutit pillugit kommunalbestyrelsi ilagiit sinniisaannut, palasimut atuagarsualerisumut kiisalu Biskoppimut oqaaseqaateqartitseqqaassaaq.

§ 18. Iliveqarfiit Kalaallit Nunaanni ilagiit pigaat.

§ 19. Iliveqarfiit illuinnarni aserfallatsaaliornissaat taakkununngalu aqutsinissaq ilagiit sinniisaasa akisussaaffigaat ingerlatissallugulu.

Imm. 2. Iliveqarfinnik ulluinnarni aserfallatsaaliornerni taakkununngalu aqutsinermi aningaasartuutit Kalaallit Nunaanni ilagiit akilissavaat.

§ 20. Toqusup uppeqatigiinnut sorlernut ilaanera pissutsilluunniit allat eqqarsaatiginagit ilivermik nalinginnaasumik innersuussisoqartassaaq.

Imm. 2. Innuttaasoq ilivermik ataatsimik arlalinnilluunniit inniminniisinnaangilaq. Kisiannili innuttaasup ilaqqutap toqunikup eqqaani inissaqarpat ilineqarnissamik Biskoppip immikkut pisoqarnerani akuerisinnaavaa.

Imm. 3. Imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni pisuni aalajangiinnermi toqusimasup kissaatigisimasaa kommunalbestyrelsimut oqaaseqaatigisassanngorlugu Biskoppip saqqummiutissavaa.

§ 21. Iliveqarfiit tamaasa pillugit iliveqarfimmik torersuutitsinissaq pillugu malittarisassanik imaqartunik Biskoppi iliveqarfiit pillugit allattaavimmi atuutilersinneqartunik malittarisassiorsimassaaq, tak. § 22 kiisalu iliveqarfik assiliorsimassalluni.

§ 22. Ilagiit sinniisaat iliveqarfiit tamaasa pillugit allattaaveqassapput.

Imm. 2. Iliveqarfiit pillugit allattaaviit toqusup aqqinik tamarmiusunik, atorfianik, ulloq inunngorfianik toquffianillu kiisalu ilerrup normuanik imaqtartunik ilisinerit tamaasa pillugit paasissutissanik imaqqassapput. Iliveqarfiit pillugit allattaaviit aamma ilerrini eqqaassutissanik nalunaarsuinernik imaqqassapput, tak. § 29.

Imm. 3. Iliveqarfiit pillugit allattaaviit imassa at allaffissornermilu ingerlanneqarneri pillugit Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput.

§ 23. Naalakkersuisut kommunalbestyrelsit isumasioqatigereerlugit Biskoppillu inassuteqaateqareerneratigut iliveqarfiit ungalulersornerat, ilusilersornerat, naasulersornerat, aserfallatsaaliornat allilerneqarnerallu pillugit malittarisassiussapput.

§ 24. Aqquserngit aqqusineeqqallu tamanut ammasut iliveqarfinni sananeqassanngillat.

Kapitali 5

Inoqarfunngitsuni iliveqarfiit

§ 25. Inoqarfunngitsuni iliveqarfiit provstip nakkutigissavai. Iliveqarfiit erseqqarissumik nalunaaqutsermanissaat iliveqarfinnilu malittarisassat tamanit takuneqarsinnaasumi nivinngarneqarnissaat taassuma isumagissavaa.

§ 26. Inoqarfunngitsuni iliveqarfinni ilisisoqarsinnaanera arsaalluunniit qummuattamut ikillugit ilisisoqarsinnaanera Biskoppip qinnuteqartoqarnera immikkut pisoqarnera akuerisinnaavaa. Toqusimasup kissaatigisimasaa taamaallaat malinniarlugu taamaallaallu pissutsit tamassuminnga pissutissaqartitsippata nalinginnaasumik akuersisoqartassaaq.

Kapitali 6

Ilerrinik iliveqarfinnillu atorunnaarsitsineq

§ 27. Ilerrit tamarmik sivikinnerpaamik ukiuni 50-ini allanngortinneqassanngillat (piffissaq eqqissisimatitsivik).

Imm. 2. Biskoppi, ilagiit sinnissaasa inassuteqaateqarnerisigut, piffissamik eqqissisimatitsivimmik sivilunerusumik aalajangiinnaavoq.

Imm. 3. Tamanna pillugu inatsisini pinsaatitsisoqarpat imaluunniit immikkut pisuni Biskoppi akuersippat iliveq ammarneqarsinnaavoq.

Imm. 4. Piffissap eqqissisimatitsiviusup naanerata kingorna iliveq atorunnaarsinneqarpat, toqusup timaata sinneri assanneqassapput ataatsimullu ilivermut ilineqassallutik.

§ 28. Biskoppi ilagiit sinniisaannik kommunalbestyrelsimillu oqaaseqaateqartitsereerluni iliveqarfiup ilisineritut atorneqaqqissinnaannginneranik aalajangiinnaavoq.

Imm. 2. Piffissap eqqissisimatitsiviusup naanerata kingorna iliveqarfiup iliveqarfulluunniit nunataata atorunnaarsinneqarnissaanik allamulluunniit atorneqalernissaanik Biskoppi akuersisinnaavoq.

Imm. 3. Iliveqarfiup iliveqarfulluunniit nunataata atorunnaarsinneqarneranik allamulluunniit atorneqalernissaanik aalajangiineq avammut saqqummiunneqassaaq.

Imm. 4. Piffissap maalaaruteqarfusinnaasup naannginnerani imaluunniit naammagittaalliutunik tiguneqartunik Naalakkersuisut suliaqannginneranni iliveqarfimmik iliveqarfulluunniit nunataanik atorunnaarsitsinermut allamulluunniit atorneqalernissaanut atatillugu sulineq aallartinneqassanngilaq.

Imm. 5. Iliveqarfimmik iliveqarfulluunniit nunataanik allamut atorneqalersitsinermi toqusut timaasa sinneri assanneqassapput aammalu iliveqarfimmi piffissami sumiluunniit atorneqartumi ataatsimut ilivermut ilineqassallutik.

Kapitali 7

Iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuineq

§ 29. Iliverni eqqaassutissat, ataqqinaatilinnik eqqaassutissaasut, aammalu eqqumiitsuliornermi, kulturikkut oqaluttuarisaanermi allanilluunniit pissuteqartunik immikkut eriagineqartariaqartutut isigineqartut nalunaarsorneqassapput.

§ 30. Kalaallit Nunaanni ilagiit iliveqarfini iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuineq tamanna pillugu Nunatta Katersugaasivianik Allagaateqarfianillu oqaaseqartitsereernikkut ilagiit sinniisaannit ingerlanneqassaaq.

§ 31. Iliverni eqqaassutissat nalunaarsorneqarsimasut iliveqarfimmit peerneqassanngillat.

Imm. 2. Iliverni eqqaassutissat nalunaarsorneqarsimasut iliveqarfiup avataani inissinneqarnissaat Biskoppip immikkut pisuni akuerisinnaavaa.

§ 32. Kalaallit Nunaanni ilagiit iliveqarfini iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuivimmiunnaarsitsineq tamanna pillugu Nunatta Katersugaasivianik Allagaateqarfianillu oqaaseqartitsereernikkut ilagiit sinniisaannit ingerlanneqassaaq.

§ 33. Nalunaarsuisarneq nalunaarsuivimmiunnaarsitsisarnerlu pillugit Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput.

Kapitali 8

Maalaaruteqarnek, nakkutilliineq pineqaatissiinerillu

§ 34. Biskoppip aalajangiineri aalajangeereernerup kingorna kingusinnerpaamik sapaatit akunneri sisamat qaangiunneranni Naalakkersuisunut maalaarutigineqarsinnaapput, takujulli imm. 2.

Imm. 2. § 28, imm. 1 aamma 2 naapertorlugit Biskoppip aalajangiineri avammut nalunaaruteqarnerisa kingorna qaammatit pingasut qaangiutsinnagit Naalakkersuisunut maalaarutigineqarsinnaapput.

§ 35. Inatsimmi malittarisassat inatsimmilu pisinnaatitsinikkut malittarisassiat malinneqarnerannik Biskoppi nakkutilliissaaq.

§ 36. Akiliisitsissummik pineqaatissiisoqarsinnaavoq §§ 1-3, §§ 5-6, § 7, imm. 1-2, § 12, imm. 1, § 26 aamma § 27, imm. 1 aamma 2 unioqqutitsisoqarpat.

Imm. 2. Inatsisartut inatsisaanni imaluunniit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu malittarisassiani akiliisitsinissamik pisinnaatitsisoqartillugu, inatsisit naapertorlugit inuk Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi najoqqutassat malillugit akiliisinneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Najoqqutassani, Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aalajangersarneqartuni, najoqqutassanik unioqqutitsinermi akiliisitsinerit aalajangersarneqarsinnaapput

Kapitali 9

Atuutilersitsineq, atorunnaarsitsineq ikaarsaariarnerlu pillugit aalajangersakkat

§ 37. Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2017 atuutilersinneqarpoq.

Imm. 2. Iliveqarfiit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 6, 17. oktober 1990-imeersoq tassunga peqatigitillugu atorunnaarsinneqarpoq.

Imm. 3. Toqusut timaannik ikuallaasarneq pillugu aalajangersakkat, ikuallaavik ataaseq arlallilluunniit avatangiisinik illersuineq pillugu inatsit naapertorlugu taamatut akuerineqartut Kalaallit Nunaanni pilersinneqannginneranni, Kalaallit Nunaanni toqusut timaannik ikuallaasarneq eqqarsaatigalugu atuutissanngillat.

Namminersorlutik Oqartussat, 6. juni 2016

Kim Kielsen

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit

Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat

Naalakkersuisut

